

IGNATIANUM

2 / 2014 (13)

W NUMERZE:

NOWE WŁADZE
AKADEMII IGNATIANUM
W KRAKOWIE
s. 4

„Z NAUKĄ PRZEZ WIEKI”
– REPORTAŻ
Z FESTIWALU NAUKI
s. 9

STUDIA Z PSYCHOONKOLOGII
W AKADEMII IGNATIANUM
W KRAKOWIE
s. 21

Nowe studia podyplomowe **PSYCHOONKOLOGIA**

W KATEDRZE PSYCHOLOGII
WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO

Partnerem w dydaktyce jest
CENTRUM ONKOLOGII
INSTYTUT
IM. M. SKŁODOWSKIEJ-CURIE
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Rekrutacja
już od 1 czerwca 2014 roku
na rok akademicki
2014/2015

Minione wydarzenia

- Zostały wybrane nowe władze Akademii Ignatianum w Krakowie
- 4 marca 2014 r. Rektor i Senat Akademii Ignatianum w Krakowie powołali Centrum Ochrony Dziecka
- Fundacja Ignatianum, Bazylika Serca Pana Jezusa oraz Biuro Promocji Akademii Ignatianum w Krakowie zorganizowali piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka
- W maju i czerwcu 2014 r. na uczelni można było podziwiać wystawę „Kropka i kropka, czyli kropki w nauce i sztuce”, autorstwa mgr. Marka Łątkowskiego
- Na Wydziale Filozoficznym uruchomione zostały nowe studia podyplomowe – psychoonkologia
- Dwie studentki i jedna doktorantka Akademii Ignatianum w Krakowie odbyły płatne staże w Biurze Promocji
- Uczelnia zawarła umowę barterową z Ośrodkiem Rekreacji i Wypoczynku „Nad Zalewem”
- W minionym roku akademickim doktoranci i młodzi naukowcy na Wydziale Filozoficznym po raz pierwszy mogli korzystać z dofinansowania w ramach środków statutowych
- W marcu odbyło się uroczyste poświęcenie kaplicy uczelnianej
- 17 września 2014 r. odbyło się spotkanie, podczas którego zostały przedstawione nowe władze Akademii Ignatianum w Krakowie oraz dokonano symbolicznego przekazania insygniów władzy rektorskiej

Od redakcji

Przekazujemy na Państwa ręce kolejny numer czasopisma „Ignatianum”, zachęcając tym samym do jego lektury.

Na rozpoczynający się nowy rok akademicki życzymy Studentom oraz Pracownikom Akademii Ignatianum w Krakowie dużo zapału do pracy oraz powodzenia w osiąganiu małych i dużych sukcesów.

Wszystkim Czytelnikom życzymy zaś miłej lektury.

Z ŻYCIA UCZELNI

Nowe władze Akademii Ignatianum w Krakowie / <i>Józef Bremer SJ, Tomasz Homa SJ, Krzysztof Biel SJ</i>	4
Samorząd Studencki / <i>Artur Kuś</i>	6
Bezprecedensowa konferencja międzynarodowa w Akademii Ignatianum w Krakowie / <i>Adam Żak SJ</i>	7
„Z nauką przez wieki” – reportaż z Festiwalu Nauki / <i>Aleksandra Walczyk</i>	9
Współpraca Szkoły Guwernantek Governess Lane z Biurem Karier Akademii Ignatianum w Krakowie / <i>Aleksandra Budzyńska</i>	18
Zakończenie roku akademickiego 2013/2014 / <i>Aleksandra Walczyk, Katarzyna Stępiowska</i>	28

WYCHOWANIE

Koło Naukowe Studentów „Resocialis” / <i>Aleksandra Gbyl</i>	13
Nowe wyzwania w szkolnej profilaktyce / <i>Aleksandra Gbyl, Justyna Kulczycka, Katarzyna Ortyl, Jolanta Rutka, Karolina Woś</i>	15

WOKÓŁ POLITYKI

Współczesne problemy demokracji / <i>Radosław Rybkowski</i>	17
Dobro wspólne w polityce / <i>Gabriela Aniserowicz</i>	19

MYŚL FILOZOFICZNA

Studia z psychoonkologii w Akademii Ignatianum w Krakowie / <i>Marcin Jabłoński</i>	21
---	----

KULTURA

Zapomniana ekshumacja / <i>Rafał Szałacki</i>	23
Kagoshima – inspiracja na uboczu / <i>Paweł F. Nowakowski</i>	25
„Prosto bud moim druhom...” / <i>Joanna Wojtkiewicz</i>	27
„Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej” / <i>Leszek Zinkow</i>	29
Zofijówka najpiękniejsza z najpiękniejszych / <i>Aleksandra Walczyk</i>	30

IGNATIANUM

PÓŁROCZNIK AKADEMII
IGNATIANUM W KRAKOWIE
2/2014 (13)
ISSN 1899-8860

Redakcja: mgr Lilianna Rudnik, mgr Aleksandra Walczyk, mgr Bartosz Kuzak, mgr Magdalena Małecka
Koordynatorzy wydziałowi: dr Magdalena Madej-Babula, dr Paweł Nowakowski, dr Radosław Żyzik
Projekt graficzny i skład: Koło Kwadratu
Korekta: mgr Lilianna Rudnik, mgr Bartosz Kuzak, mgr Magdalena Małecka

Pismo ukazuje się od 2008 roku za zgodą Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie

Wydawca
AKADEMIA IGNATIANUM W KRAKOWIE
ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków
tel. centrala – 123 999 500, fax: 123 999 501
REGON: 357244777
NIP: 676-16-87-491
Konto bankowe: BANK BPH O/KRAKÓW
53 1060 0076 0000 3210 0016 0058

Projekt i skład

Nowe władze Akademii Ignatianum w Krakowie

ks. prof. Ignatianum dr hab. Józef Bremer SJ,
ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, ks. dr Krzysztof Biel SJ

Z dniem 1 września 2014 roku kadencję rozpoczęły nowe władze Akademii Ignatianum w Krakowie. Rektorem Akademii Ignatianum został mianowany ks. prof. Ignatianum dr hab. Józef Bremer SJ, Dziekanem Wydziału Filozoficznego ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, zaś Dziekanem Wydziału Pedagogicznego ks. dr Krzysztof Biel SJ.

List Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie ks. prof. Ignatianum dr. hab. Józefa Bremera SJ

Szanowni Państwo,
Pracownicy i Studenci
Akademii Ignatianum w Krakowie,

z radością witam Was u progu nowego roku akademickiego: wszystkich Pracowników naszej uczelni, którzy po urlopowym wypoczynku podejmują na nowo wysiłek współtworzenia naszej Akademii. Równie serdecznie witam Studentów, zwłaszcza

tych rozpoczynających studia. Mam nadzieję, że z entuzjazmem wchodzicie w mury naszej jezuickiej Alma Mater. W imieniu władz uczelni zapewniam, że dołożymy wszelkich starań, abyście mogli wszechstronnie się tu rozwijać i realizować swoje intelektualne zamiłowania.

Mam nadzieję, że podczas wakacji nie zabrakło duchowych przemyśleń i doświadczeń. Rok obecny obfituje bowiem w rozliczne wydarzenia i rocznice: kanonizacja Jana Pawła II, 450. rocznica przybycia jezuitów do Polski, 25. rocznica oficjalnego uznania przez polskie władze państwowe Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego za osobę prawną, co w konsekwencji umożliwiło powstanie naszej Akademii Ignatianum.

Zachęcam, by refleksja nad tym, co było, stała się inspiracją w duchowym przygotowaniu do roku akademickiego 2014/2015. Życzę wszystkim, by był to czas życzliwej i radosnej współpracy, naukowych osiągnięć oraz czas Państwa osobistych i naszych wspólnych sukcesów.

Kraków, 02.09.2014

prof. Ignatianum, dr hab. Józef Bremer SJ

Nowy Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie
ks. prof. Ign. dr hab. Józef Bremer SJ, fot. W. Stępniewski

Dziekan Wydziału Filozoficznego Akademii Ignatianum w Krakowie ks. dr hab. Tomasz Homa SJ

Urodzony w 1958 roku, dr hab. nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofii, wykładowca. W okresie od 22 listopada 2005 roku do 30 września 2010 roku sprawował urząd Prodziekana Wydziału Filozoficznego Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie. Natomiast od 1 października 2010 roku do 31 sierpnia 2014 roku był Dyrektorem Instytutu Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie.

W swoich badaniach zajmuje się problematyką dotyczącą filozofii społecznej i politycznej, egzystencjalnej oraz etyki i kultury. Interesuje się również tematyką dotyczącą chrześcijańskich organizacji pozarządowych w Polsce i na płaszczyźnie międzynarodowej, a także zagadnieniami szeroko rozumianej edukacji młodzieży i dorosłych.

Dziekan Wydziału Filozoficznego Akademii Ignatianum w Krakowie
ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, fot. W. Stępniewski

Dziekan Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie ks. dr Krzysztof Biel SJ

Urodzony 20 września 1970 roku w Łososinie Dolnej. Doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, którego zainteresowania naukowe oscylują w obszarze teorii i praktyki resocjalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem resocjalizacji kobiet.

Jako Dziekan zamierza podejmować starania o szeroko rozumiany rozwój Wydziału Pedagogicznego w obszarze badań naukowych, poszerzania oferty edukacyjnej dla studentów poprzez otwieranie nowych kierunków studiów, a także podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych.

Dziekan Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie
ks. dr Krzysztof Biel SJ, fot. W. Stępniewski

8 września urząd objął również nowy Prowincjał Prowincji Polski Południowej, Ojciec Jakub Kołacz SJ (ur. 2 kwietnia 1970 roku), który do zakonu wstąpił w sierpniu 1988 roku, a święcenia kapłańskie przyjął w czerwcu 1999 roku. Absolwent polonistyki na UJ w Krakowie. Przez ostatnie lata pełnił funkcję Socjusza Prowincji Polski Południowej. Przez cztery lata był redaktorem naczelnym Wydawnictwa WAM w Krakowie.

Samorząd Studencki

Artur Kuś, zastępca przewodniczącego Samorządu Studenckiego

Samorząd Studencki Akademii Ignatianum w Krakowie to miejsce, gdzie każdy student może znaleźć coś dla siebie. Znając potrzeby studentów, co roku organizujemy wydarzenia, w których każdy może brać czynny udział, rozwijając swoje umiejętności, a zarazem świetnie się bawiąc. Przegląd Twórczości Studenckiej „Cecyliada” odbywający

się w listopadzie, wiosenny Bal Ignatianum, cykliczne noce filmowe organizowane na uczelni, czy odbywające się co miesiąc imprezy w najlepszych krakowskich klubach, to tylko kilka z wielu atrakcyjnych wydarzeń podczas roku akademickiego. Wszystko w celu integracji oraz zbudowania pozytywnej atmosfery wśród naszych studentów.

O nowym samorządzie

Nowy Samorząd Studencki Akademii Ignatianum to grupa przyjaciół, których chęć działania, a także świeże spojrzenie na wiele spraw, przy

jednoczesnym uszanowaniu tradycji, zostały docenione przez władze uczelni oraz samych studentów. Jego członkowie:

Lesław Florian

Student III roku kulturoznawstwa, przewodniczący Samorządu Studenckiego. Człowiek, który pół życia spędza na uczelni, a drugie pół... odsypia. To dzięki niemu drzwi biura Samorządu Studenckiego, znajdującego się w sali 304, są zawsze otwarte. Jego życiowe motto to: konsekwencja i kreatywność!

Justyna Kulczycka

Studentka III roku pedagogiki, zastępca przewodniczącego, dobre serce nowego Samorządu Studenckiego. Swoim urokiem oraz inteligencją potrafi dokonać wielkich rzeczy. Żadna duszyczka nie jest jej obojętna, dlatego intensywnie wspiera wszystkie akcje charytatywne.

Artur Kuś

Student III roku kulturoznawstwa, zastępca przewodniczącego, człowiek odpowiedzialny za rozładowanie wszelkich negatywnych emocji. Na pierwszym miejscu stawia pozytywną atmosferę, a także klimat organizowanych wydarzeń.

Błażej Dąbrowski

Student II roku kulturoznawstwa, sekretarz. Kiedy wszyscy trzymają głowę w chmurach, on trzyma ją w teczkach i papierkach, dzięki czemu wszystko jest dopięte na ostatni guzik.

Bezprecedensowa konferencja międzynarodowa w Akademii Ignatianum w Krakowie

dr Adam Żak SJ, dyrektor Centrum Ochrony Dziecka przy Akademii Ignatianum w Krakowie

W dniach 20–21 czerwca 2014 roku w Akademii Ignatianum w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja na temat: *Jak rozumieć i adekwatnie odpowiedzieć na wykorzystanie seksualne małoletnich w Kościele*. Jej organizatorem było Centrum Ochrony Dziecka przy Akademii Ignatianum w Krakowie.

Konferencja była adresowana do delegatów biskupów i wyższych przełożonych zakonnych, psychologów, pedagogów, sędziów kościelnych, formatorów i formatorek, odpowiedzialnych za ruchy katolickie oraz do innych osób, które w swojej pracy mogą spotkać się z ofiarami i sprawcami wykorzystania seksualnego, w tym tych, pracujących z dziećmi i młodzieżą. Była to pierwsza w Polsce tak kompleksowa konferencja przedstawiająca specyfikę wykorzystania seksualnego osób małoletnich w Kościele. Patronowała jej Konferencja Episkopatu Polski.

Na konferencji nie unikano niewygodnych pytań dotyczących czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które zwiększają ryzyko popełnienia karygodnych czynów. Równocześnie chciano rozważyć, w jaki sposób Kościół – w jego wymiarach indywidualnym, wspólnotowym i społecznym – powinien odpowiedzieć na ten skandal. Refleksja i dyskusja, jaką podjęto, to pierwszy krok do zrozumienia tego, co wydarzyło się w różnych Kościołach lokalnych oraz próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego do tego doszło. Z drugiej strony organizatorzy chcieli zainspirować Kościół w Polsce do podjęcia odważnych kroków, podkreślić, iż ewangeliczna odpowiedź na skandal nadużyć musi zawierać oczyszczenie z grzechów, popełnionych

O. Adam Żak SJ,
fot. W. Stępiński

przez niektórych duchownych. Wysiłek tworzenia bezpiecznych środowisk wspierających ludzki i chrześcijański wzrost dzieci i młodzieży musi łączyć się z zaangażowaniem na rzecz ochrony

Fot. W. Stępniewski

Poranna Eucharystia pod przewodnictwem kard. Stanisława Dziwisza, fot. W. Stępniewski

dzieci i młodzieży przed wszelką przemocą i wykorzystaniem, również poza wspólnotą kościelną.

Konferencja była podzielona na trzy bloki. W pierwszym zostały przedstawione: sytuacja i doświadczenie ofiar, sposób działania sprawców oraz czynniki instytucjonalne w Kościele, które sprzyjają wykorzystaniu seksualnemu osób małoletnich. W drugiej części ukazano odpowiedź, jaką dał i daje Kościół na te przestępstwa. W trzecim bloku podjęto refleksję nad tym, jak wygląda sytuacja w Polsce, jak również jakie należy podjąć działania profilaktyczne oraz chroniące ofiary.

Głównymi prelegentami byli ks. Robert Oliver, promotor sprawiedliwości w Kongregacji Nauki Wiary; prof. Jörg M. Fegert, psychiatra w Klinice Psychiatrii Dziecięcej i Młodzieżowej w Ulm, członek zarządu Centrum Ochrony Dziecka na Uniwersytecie Gregoriańskim oraz dr Monika Applewhite, specjalistka z USA, konsultantka kościołów i zakonów w zakresie prewencji w kilku krajach anglojęzycznych. W spotkaniu udział wzięła również osoba pokrzywdzona w dzieciństwie przez duchownego. Osoba ta nie reprezentowała żadnej organizacji i mówiła we własnym imieniu.

Istotnym publicznym momentem modlitewnym, na zakończenie pierwszego dnia pracy, była liturgia pokutna za grzechy wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży, popełnione przez duchownych. Pod przewodnictwem ks. bp. Piotra Libery, ordynariusza plockiego, wypraszano dar serca skruszonego i pojednania z Bogiem i ludźmi. W modlitwach uczestniczyli także ks. kard. Stanisław Dziwisz, metropolita krakowski; ks. abp Wojciech Polak, prymas Polski; ks. abp Celestino Migliore, nuncjusz apostolski w Polsce; ks. bp Roman Pindel, ordynariusz bielsko-żywiecki; ks. bp Andrzej Czaja, ordynariusz opolski oraz ks. bp Grzegorz Ryś z Krakowa.

Czym jest COD?

Centrum Ochrony Dziecka (COD) jest międzywydziałową jednostką organizacyjną Akademii Ignatianum w Krakowie, powołaną przez Rektora Akademii Ignatianum. Decyzję w tej sprawie podjął na posiedzeniu 4 marca 2014 roku Rektor i Senat tej uczelni. Instytucja, którą kieruje o. Adam Żak SJ – koordynator ds. ochrony dzieci i młodzieży przy Konferencji Episkopatu Polski – kształcić będzie kadry, m.in. na studiach podyplomowych; opracuje programy prewencji nadużyć seksualnych i wzory dobrych praktyk. Ma również nadzieję wnieść swój wkład w przygotowanie pomocy specjalistycznej dla pokrzywdzonych.

Centrum Ochrony Dziecka

„Z nauką przez wieki” – reportaż z Festiwalu Nauki

Aleksandra **Walczyk**, Biuro Promocji

W maju 2014 roku odbył się XIV Festiwal Nauki w Krakowie. Tegoroczna edycja skupiła przedstawicieli trzech instytutów badawczych oraz trzynastu uczelni wyższych, w tym Akademii Ignatianum w Krakowie. Jak co roku, na kilka dni płyta Rynku Głównego zmieniała się w naukowe miasteczko namiotowe.

XIV Festiwal Nauki w Krakowie pod hasłem „Z nauką przez wieki” odbył się w dniach 21–24 maja br. Po raz czwarty, a zarazem ostatni, głównym koordynatorem wydarzenia był Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kollątaja w Krakowie. Od przyszłego roku koordynacją zajmie się Uniwersytet Pedagogiczny. Zarówno dzięki tej, jak i wcześniejszym edycjom, Festiwal Nauki stał się nie tylko rozpoznawalnym wydarzeniem popularyzującym naukę, ale również elementem tradycji miasta.

Centrum wydarzeń w postaci festynu nauki jak zwykle zlokalizowane było na płycie Rynku Głównego w Krakowie oraz na terenie Collegium Medicum UJ. Na te kilka dni rynek zmienił się w naukowe miasteczko namiotowe, gdzie krakowianie i turyści, młodzi i starzy, przebywający tam celowo lub przypadkiem, mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach, doświadczeniach, eksperymentach, konkursach itp. Równie ciekawe propozycje czekały na zainteresowanych w siedzibach uczelni i instytutów partnerskich.

Bazując na wieloletnim doświadczeniu, organizatorzy utrzymali wiele rozwiązań, które podnosiły poziom tej imprezy w ostatnich latach. Mowa tu o telewizji festiwalowej, konkursach towarzyszących imprezie, ale również o kontaktach z mediami i współpracy ze sponsorami oraz patronami medialnymi. W programie festiwalowym pojawiło się kilka nowości, które zostały odebrane z dużym entuzjazmem i być może będą powielane w latach kolejnych. Nowością był między innymi „Bieg po wiedzę”, rozpoczynający całość wydarzenia. Jego

celem była popularyzacja masowych biegów przełajowych w środowisku krakowskim, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, dlatego do biegu zostali zaproszeni reprezentanci szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich oraz uczelni wyższych.

Po raz pierwszy organizatorom udało się stworzyć internetową mapę interaktywną, zawierającą cały program festiwalowy wraz z opisem i lokalizacją poszczególnych zajęć.

Projekt „Telewizja Festiwalu Nauki w Krakowie”

W ramach projektu zrealizowane zostały dwa cykle programów:

- „Kronika Festiwalu Nauki”, dotyczący wydarzeń związanych z FN;
- „Nauka jest OK – Festiwal Nauki w Krakowie”, będący prezentacją najciekawszych projektów naukowych i edukacyjnych, prowadzonych w krakowskich uczelniach i instytutach PAN. Projektem wytypowanym przez Akademię Ignatianum w Krakowie była „Łacina żywa, łacina wokół nas”.

Materiały zrealizowane w ramach Telewizji Festiwalowej można zobaczyć na:

<http://www.youtube.com/studioTVnauki>.

Projekt realizowany był przez dziennikarzy i realizatorów telewizyjnych, pracujących w Studiu Telewizyjnym Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, pod kierownictwem red. Jacka Przybylskiego.

Dla Akademii Ignatianum w Krakowie tegoroczny Festiwal Nauki był trzecim, w którym nasza uczelnia brała udział. W jego organizację włączyło się kilkunastu pracowników dydaktyczno-naukowych i kilkudziesięciu studentów, którzy pracowali pod okiem koordynatorów instytucjonalnych: dr Edyty Szyszki, dr. Mirosława Lakomego, ks. dr. Stanisława Lucarza SJ, dr. Leszka Zinkowa, koordynatora ds. Festiwalu Nauki mgr Aleksandry Walczyk oraz ówczesnego Prorektora Akademii Ignatianum

Dr Katarzyna Jarkiewicz w czasie prowadzenia „Wyprawy z Ksawerym” – gry interaktywnej dla najmłodszych, fot. W. Stępniewski

Turniej piłkarski o Puchar Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie, fot. W. Stępniewski

w Krakowie prof. Ign. dr. hab. Stanisława Sroki, który równocześnie reprezentował naszą uczelnię w Radzie Programowej Festiwalu Nauki. Bezcenne okazały się pomoc personelu administracyjnego w prowadzeniu zajęć i promowaniu uczelni w namiocie festiwalowym oraz zaangażowanie pracowników działu technicznego.

Program festiwalowy, budowany przez kilka miesięcy, był różnorodny oraz ciekawy, pełen warsztatów i konkursów dostosowanych do każdej grupy wiekowej, a także quizów, debat i gier interaktywnych. Na festiwalu nie zabrakło stałych punktów programowych, znanych z lat wcześniejszych i cieszących się co roku dużym zainteresowaniem. Przykładem był konkurs wiedzy o Krakowie, prowadzony przez Koło Turystyki Kulturowej, czy quiz politologiczny. Obie te propozycje cieszyły się dużą popularnością nie tylko wśród młodzieży, ale także osób dorosłych. W programie nie zabrakło jednak nowości. Przykładem były warsztaty „Kropka i kropka, czyli kropki w nauce i sztuce”, skierowane do najmłodszych. Malowanie kropek, wycinanie kropek i plastyczne kropkowanie towarzyszyło nam przez trzy festiwalowe dni. Nowością była także gra interaktywna „Wyprawa z Ksawerym”, przygotowana przez dr Katarzynę Jarkiewicz. Barwne przebrania studentek, tor przeszkód i zagadki o różnym poziomie trudności sprawiły dzieciakom wiele przyjemności. Ostatniego dnia festiwalu miejsce miał pokaz wykonywania antycznych fryzur i makijażu, koordynowany przez dr hab. Monikę Ożóg, który zapewne pozostał w pamięci wielu uczestników, a w szczególności uczestniczek festiwalu.

Festiwal był też świetną okazją do promowania nowo otwartych kierunków w Akademii Ignatianum w Krakowie. Wykorzystali ją pracownicy i studenci psychologii, przygotowując warsztaty z profilaktyki depresji oraz radzenia sobie z dys-tresem.

Część zajęć w namiocie na Rynku Głównym została poprowadzona przez studentów i pracowników administracji. Przykładem mogą być zajęcia „Wynalazki dawniej i dziś oraz ich twórcy”, które opracowała i przeprowadziła Kamila Gurgul oraz widowiskowe warsztaty „Starożytna Grecja oczami dziecka”, przygotowane przez Antonię Kostopoulou – będącą w Ignatianum w ramach programu Erasmus, i Annę Turlej – pracownika administracji. Dla tych osób, które na co dzień nie mają styczności z dydaktyką, na pewno było to nie lada zadanie. Poza zajęciami, na które uczestników

Osoby odpowiedzialne za organizację Festiwalu Nauki z ramienia Akademii Ignatianum w Krakowie

- Członek Rady Programowej
prof. Ign. dr hab. Stanisław Sroka
- Członek Komitetu Organizacyjnego, koordynator ds. Festiwalu Nauki
mgr Aleksandra Walczyk
- Instytutowi koordynatorzy ds. Festiwalu Nauki:
  - Instytut Nauk o Wychowaniu
dr Edyta Szyszka
  - Instytut Politologii
dr Mirosław Lakomy
  - Instytut Filozofii
ks. dr Stanisław Łuczak SJ
  - Instytut Kulturoznawstwa
dr Leszek Zinkow

festiwalu zapraszano do uczelnianego namiotu, w tym roku Akademii Ignatianum w Krakowie udało się także zaistnieć na estradzie, gdzie studenci wraz z mgr. Mateuszem Filarym inscenizowali i interpretowali „Dialog Melijski”.

Program festiwalu – jak co roku – poza prezentacjami na Rynku Głównym obejmował też zajęcia w budynku Akademii Ignatianum w Krakowie. Na uczelni odbyło się kilka wykładów i warsztatów. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują warsztaty „Mikroszkoły – uczenie się w grupie zróżnicowanej wiekowo: demograficzny przymus czy celowy proces dydaktyczny?”, w trakcie których uczestnicy mieli okazję nie tylko zdobycia cennej wiedzy, ale również włączenia się w dyskusję nad modelem małej szkoły. Spotkanie zostało poprowadzone przez Fundację Wspierania Aktywności Lokalnej „FALA”, zaś z ramienia Ignatianum koordynowane było przez dr Ewę Dybowską. Tradycyjnie już miała miejsce debata oxfordzka pomiędzy studentami Ignatianum i UPJPII. W tym roku – ze względu na 75. rocznicę przemowy Józefa Becka w Sejmie – poświęcona została tematowi „Czy pokój jest rzeczą bezcenną?”. Zorganizowane zostały dwie konferencje naukowe: „Współczesne problemy demokracji” i „Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej”.

Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w tym roku zorganizowany został Turniej Piłki Nożnej

Konkurs filmowy „Przełomowe odkrycia w Krakowie”

Organizatorem konkursu był Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Konkurs nawiązywał bezpośrednio do tematu przewodniego festiwalu „Z nauką przez wieki”. Jego celem było wyłonienie osób, które zrealizowały najciekawsze filmy, przedstawiające przełomowe odkrycia o charakterze naukowym, dokonane w Krakowie. Konkurs realizowany był w trzech kategoriach wiekowych: dzieci – szkoły podstawowe, młodzież – szkoły gimnazjalne i szkoły średnie, dorośli.

Zwycięskie filmy:

- Kategoria dzieci: Krystyna Gasińska, 13 lat, autorka filmu pt. „Napoleon Cybulski – odkrywca adrenaliny”;
- Kategoria młodzież: Aleksandra Dziula, autorka filmu pt. „Jak skropić sukces”;
- Kategoria dorośli: Rafał Blecharz, autor filmu pt. „Odkrycie Jana Brożka”.

Filmy można zobaczyć na:
<http://festiwalnauki.ur.krakow.pl/index.php/pl/konkurs>.

o Puchar Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie, w którym zwyciężyło Centrum Systemów Informatycznych ABB. Turniej zakończyła „Majówka Ignatianim”, będąca świetną okazją do integracji pracowników, studentów i władz uczelni. Za organizację imprezy odpowiadał Samorząd Studencki. Festiwal Nauki – Kraków 2014 dziś jest już tylko wspomnieniem, przed nami kolejna edycja tej wymagającej czasu, kreatywności i zaangażowania imprezy, bez której właściwa promocja Ignatianum w Krakowie nie byłaby już chyba możliwa.

Zajęcia w ramach Festiwalu Nauki
wraz z osobami odpowiedzialnymi za ich organizację:

Konferencje i sympozja:

- „Współczesne problemy demokracji” / dr Mirosław Lakomy
- „Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej” / dr Leszek Zinkow
- „Państwo, władza, dobro wspólne” / dr Konrad Oświecimski

Wystawy:

- „Kropka i kropka, czyli kropki w nauce i sztuce” / mgr Marek Łątkowski

Konkursy/quizey:

- Konkurs wiedzy o Krakowie / Koło Turystyki Kulturowej
- Quiz politologiczny / dr Michał Wenklar

Zabawy interaktywne:

- „Wyprawa z Ksawerym” / dr Katarzyna Jarkiewicz
- „Poszukiwanie sensu” / dr Piotr Duchliński

Imprezy sportowe:

- III Turniej Piłki Nożnej o Puchar Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie / Samorząd Studencki

Warsztaty:

- „Kropka i kropka, czyli kropki w nauce i sztuce” / mgr Marek Łątkowski
- „Sto lat edukacji seksualnej w Polsce. Rzeczywistość czy życzenie?” / dr Marek Babik
- „Profilaktyka depresji” / Koło Studenckie Psychologii i dr n. med. Marcin Jabłoński

- „Mikroszkoły – uczenie się w grupie zróżnicowanej wiekowo: demograficzny przymus czy celowy proces dydaktyczny?” / Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej „FALA”, dr Ewa Dybowska
- Debata oxfordzka „Czy pokój jest rzeczą bezcenną?” / dr Michał Wenklar
- „Dystres – jak sobie z tym radzić?” / Koło Studenckie Psychologii i dr n. med. Marcin Jabłoński
- Warsztaty dziennikarskie / dr Bogusława Bodzioch-Bryła
- „Rusz głową...” Warsztaty językowe dla każdego / Międzywydziałowe Studium Językowe
- „Starożytna Grecja oczami dziecka” / Antonia Kostopoulou, Anna Turlej
- „Wynalazki dawniej i dziś oraz ich twórcy” / Kamila Gurgul

Wykłady:

- „Chcę wiedzieć...” popularyzacja nauki w najnowszych książkach dla dzieci / dr Krystyna Zabawa
- „Czy »UJ« mogło oznaczać Uniwersytet Jezuicki?” / Sch. Damian Krawczyk SJ

Pokazy:

- „Antyczne fryzury i makijaż. Pokaz wykonywania makijażu i fryzur antycznych” / dr Monika Ożóg
- „Między realizmem a idealizmem. Dialog Melijski – inscenizacja, interpretacja” / mgr Mateusz Filary

Koło Naukowe Studentów „Resocialis”

Aleksandra Gbyl, studentka Instytutu Nauk o Wychowaniu

Istotnym elementem procesu edukacyjnego w uczelni wyższej jest organizowanie i prowadzenie kół naukowych. Mają one służyć studentom pomocą w coraz sprawniejszym poruszaniu się po meandrach nauki, kształtowanie umiejętności prowadzenia badań naukowych czy też podejmowanie różnorodnych dyskusji wokół istotnych zagadnień edukacyjnych. Taką możliwość rozwoju naukowego studenta zapewnia również Instytut Nauk o Wychowaniu. Powstałe w Instytucie koła naukowe skupiają grono młodych ludzi spragnionych rzetelnej wiedzy i chcących poszerzać swoje naukowe horyzonty. W roku akademickim 2013/2014 w Instytucie Nauk o Wychowaniu powstało Koło Naukowe Studentów „Resocialis”.

Koło Naukowe Studentów „Resocialis”, którego pomysłodawcą był ks. dr Krzysztof Biel SJ – Kierownik Katedry Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji, a obecnie Dziekan Wydziału Pedagogicznego – oficjalnie zostało zarejestrowane 23 maja 2014 roku. Spotkania zaczęły się jednak znacznie wcześniej.

Ważnym z perspektywy działań Koła i odpowiedniej mobilizacji członków były wybory samorządu, a także przydzielenie poszczególnych zadań członkom KNSR.

Podczas kilku kolejnych spotkań podjęto również decyzję o nazwie Koła, która oficjalnie brzmi: Koło Naukowe Studentów „Resocialis”, w skrócie KNSR. Zaczęto również omawianie i przygotowywanie logo KNSR.

Członkowie Koła podczas zebrań zajmowali się omawianiem subdyscyplin resocjalizacji, aby przybliżyć ich tematykę i móc wybrać temat przewodni spotkań w roku akademickim 2014/2015.

Podczas głosowania ustalono, że poszczególne funkcje sprawują:

Anna Brudniak-Drag
– przewodnicząca, fotograf

Łukasz Burliga
– z-ca przewodniczącego

Karolina Woś
– sekretarz

Beata Grzegórzko-Kawula
– skarbnik

Aleksandra Gbyl
– koordynatorka strony internetowej KNSR i strony fanpage na Facebooku, redaktorka tekstów, a także fotograf

Członkinie KNSR pomagające podczas konferencji „Nowe wyzwania w profilaktyce szkolnej”, fot. A. Gbyl

Akademia Ignatianum w Krakowie już po raz trzeci wzięła udział w Festiwalu Nauki. Program festiwalowy pełen był konferencji, wykładów, zabaw, warsztatów i konkursów związanych z tematem przewodnim „Z nauką przez wieki”.

Ostatnie przedwakacyjne spotkanie KNSR – sala duszpasterstwa WAJ, fot. A. Brudniak

W przyszłym roku akademickim członkowie wraz z opiekunem KNSR dr Barbarą Adamczyk mają w planach uczestniczyć w licznych działaniach, m.in. w: organizacji konferencji, współpracy z placówkami zajmującymi się tematyką resocjalizacji, debacie oksfordzkiej, Festiwalu Nauki w Krakowie, akcji „Szlachetna Paczka” oraz organizacji wyjazdu do Ośrodka Rehabilitacji dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Pałęgach.

Z końcem lipca powstała strona internetowa KNSR. Adres do strony zostanie udostępniony poprzez kontakt e-mailowy oraz na stronie fanpage na Facebooku.

W razie pytań prosimy o kontakt:
e-mail: resocialis@interia.pl
Strona fanpage na Facebooku:
<https://www.facebook.com/resocialis>.

Pierwsze zebranie Koła „Resocialis” odbyło się 27 marca 2014 roku. Podczas spotkania członkowie Koła poznali opiekuna naukowego KNSR – dr Barbarę Adamczyk, oraz zasady funkcjonowania Koła, a także tematykę spotkań i ich kolejne terminy.

W trakcie ostatniego zebrania, które odbyło się 5 czerwca 2014 roku, członkowie KNSR większością głosów wybrali tematykę *patologii społecznych* jako kluczową dla przyszłych spotkań.

Nowe wyzwania w szkolnej profilaktyce

Aleksandra Gbyl, Justyna Kulczycka, Katarzyna Ortyl, Jolanta Rutka, Karolina Woś / Koło Naukowe Studentów „Resocialis”

Zadaniem każdej jednostki naukowej jest organizacja konferencji naukowych, skupiających grono wybitnych ludzi świata nauki. W Instytucie Nauk o Wychowaniu to poszczególne katedry – przy współpracy ze środowiskiem lokalnym – odpowiedzialne są za ich organizację. Dnia 6 czerwca 2014 roku w Akademii Ignatianum w Krakowie odbyła się konferencja naukowa „Nowe wyzwania w szkolnej profilaktyce”, zorganizowana przez Katedrę Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji.

Konferencja rozpoczęła się od oficjalnego przywitania zebranych gości przez panią dr Karolinę Kmieciak-Jusięgę. Preambułę stanowiło przemówienie prof. nadzw. dr. hab. Tadeusza Borkowskiego – ówczesnego Prodziekana Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum, który zwrócił szczególną uwagę na współczesne formy uzależnień, takie jak hazard, Internet czy gry komputerowe. Słowo wstępne Grzegorza Barana – Małopolskiego Wicekuratora Oświaty – oscyloowało wokół kontekstu przeszłości profilaktyki uzależnień w odniesieniu do współczesności.

Podczas konferencji prelegenci analizowali problemy i zagadnienia związane ze współcześnie występującymi uzależnieniami. Szczególnie zwrócono uwagę na korelację uzależnień z postępem technologicznym oraz innymi czynnikami pośredniczącymi. Natomiast wystąpienie mgr Marii Brodzikowskiej skłaniało się ku tezie, że w dzisiejszych czasach nałogi mają skalę bardziej globalną niż lokalną.

Prezentowane przez prelegentów odczyty dotyczyły różnych typów uzależnień występujących na płaszczyznach: behawioralnej, psychicznej, społecznej oraz duchowej. Każde z wystąpień poparte było założeniami i definicjami teoretycznymi m.in. takich autorów i instytucji jak: George Butterworth, Brytyjskie Towarzystwo Doradztwa Psychologicznego i Psychoterapii, Roger Caillois, Stanisław Palka i inni.

Referenci w swoich wystąpieniach odnosili się do prowadzonych przez siebie badań i przedstawiali ich wyniki, co pozwoliło praktycznie spojrzeć

na problematykę i proponowane formy rozwiązań zapobiegających podejmowaniu zachowań ryzykownych.

Podczas konferencji przedstawiono takie typy uzależnień jak: nikotynizm (omówiony przez mgr Magdalenę Drożdżik), hazard i gry komputerowe (przedstawiony przez mgr Agnieszkę Dudę), uzależnienie od portali społecznościowych – na przykładzie Facebooka (dr Ewa Sowa-Behtane), uzależnienie od „dopalaczy” (mgr Małgorzata Nowobilaska-Stanios), a także problemy związane z podejmowaniem ryzykownych zachowań seksualnych (dr Agnieszka Walendzik-Ostrowska).

Prelegenci omawiali również programy przeciwdziałające uzależnieniom i podejmowaniu zachowań ryzykownych. W tym kontekście działania profilaktyczne nastawione są na zapobieganie, zredukowanie lub minimalizowanie tych zachowań. Przedstawione podczas konferencji programy profilaktyczne, obejmujące redukcję zachowań ryzykownych wśród młodzieży, to m.in.: działania podejmowane przez Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” (prof. dr hab. Monika Szpringer oraz ks. dr Andrzej Drapała), szkolne programy wolontariackie (mgr Joanna Sztuka), działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie (mgr Monika Borkowska-Żebrowska), współpraca międzyinstytucjonalna w gminie Zielonki (mgr Tomasz Gubała), pomoc oferowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu specjalistyczno-terapeutycznego w Jeżówce (mgr Zbigniew Krempicki), program „Archipelag skarbów” Fundacji Homo Homini

(mgr Paulina Krawczyk i mgr Maciej Trafny) oraz oddziaływania socjoterapeutyczne (mgr Patrycja Kozier-Mikuła).

Skupiono się również na działaniach zapobiegających wypaleniu zawodowemu, które omówione zostały przez dr Annę Sereżyńską, na przykładzie superwizji koleżeńskiej. Niezwykle ważne i pomocne dla programów profilaktycznych mogą także okazać się działania *outsourcingowe*, prowadzone m.in. przez firmę „Inwentarium”, które znacznie ułatwiają działalność profilaktyczną (Joanna Łasocha i Krzysztof Grabałowski).

Omówiona przez mgr Paulinę Płusę-Stolat tematyka zaburzeń emocjonalnych, jakie mogą pojawić się w okresie adolescencji, również jest istotnym zagadnieniem pozwalającym określić, w jaki sposób powinniśmy postępować z młodzieżą w kontekście działań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Magister Małgorzata Piasecka, posługując się wynikami przeprowadzonych badań, wskazała na czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące przed podejmowaniem zachowań ryzykownych przez

młodzież. Czynniki te określiła w odniesieniu do środowiska rodzinnego, szkolnego oraz grupy rówieśniczej.

Pośród zaproszonych prelegentów pojawiło się wiele osób, które w swojej pracy zawodowej mają na co dzień styczność z omawianą tematyką uzależnień. Pozwalało to na ukierunkowanie ich wypowiedzi w kontekst bezpośredniego doświadczenia i podzielenie się spostrzeżeniami, które w wielu przypadkach mogą okazać się bardzo pomocne.

Po zakończeniu pierwszej i drugiej części konferencji każdy z uczestników miał możliwość zadawania pytań prelegentom oraz wyrażenia ewentualnych uwag, co umożliwiło weryfikację uzyskanych informacji i ich ewentualne doprecyzowanie.

Konferencja zakończyła się podsumowaniem całości i podziękowaniem za uczestnictwo, a także rozdaniem certyfikatów dla uczestników. Każdy z obecnych miał możliwość wypełnienia ankiety ewaluacyjnej i wyrażenia w niej propozycji tematów, które powinny zostać poruszone na następnej konferencji.

Wystąpienie mgr. Tomasza Gubały podczas konferencji „Nowe wyzwania w szkolnej profilaktyce”, fot. A. Gbyl

#

Celem konferencji było poznanie mniej zauważanych przez twórców i realizatorów programów profilaktycznych zagrożeń współczesnego świata, z którymi spotyka się młodzież, a szczególnie zagrożeń na tle psychologicznym i behawioralnym, mogących objawiać się m.in. depresją, podejmowaniem prób samobójczych, sięganiem po silnie uzależniające środki chemiczne, a także ryzykowne zachowania seksualne.

Współczesne problemy demokracji

dr hab. Radosław **Rybkowski**, adiunkt w Katedrze Stosunków Międzynarodowych w Akademii Ignatianum w Krakowie

Demokracja nie jest dana raz na zawsze, a o dobre funkcjonowanie systemu politycznego należy nieustannie zabiegać. Taki właśnie cel przyświecał organizatorom i uczestnikom konferencji „Współczesne problemy demokracji”, którzy postanowili zastanowić się wspólnie nad tym, czym dzisiaj jest demokracja i jakie stoją przed nią wyzwania.

Demokracja w praktyce

Nie trzeba chyba nikogo przekonywać, że demokracja jako ustrój polityczny nie jest wcale idealna. Jeśli podstawą jej funkcjonowania jest przekazanie jak najszerszej grupie prawa do decydowania o sprawach istotnych dla państwa i społeczeństwa, to z całą pewnością pojawią się osoby, które zechcą wykorzystać mechanizmy demokracji dla osiągnięcia prywatnych celów. Nie zawsze z korzyścią dla wszystkich rządzonych.

Jeśli demokracja nie jest idealna, to nie ulega również wątpliwości, że ona sama powinna stanowić przedmiot nieustannych dociekań politologicznych. Wychodząc między innymi z takiego założenia, Katedra Socjologii Ogólnej i Polityki Instytutu Politologii Akademii Ignatianum zorganizowała 22 maja 2014 roku konferencję: „Współczesne problemy demokracji”. Stała się ona także

częścią tegorocznego Festiwalu Nauki, skupionego wokół myśli przewodniej: „Z nauką przez wieki”. A skoro to starożytni jako pierwsi eksperymentowali z demokracją i jest ona nadal powszechnie akceptowanym sposobem organizowania sprawnie działających państw i społeczeństw – to skupienie się na demokracji jak najbardziej wpisywało się w tematykę Festiwalu Nauki w Krakowie.

Konferencja składała się z dwóch zasadniczych części – z obrad plenarnych oraz późniejszych dwóch równoległych paneli dyskusyjnych. Część główną otworzył ówczesny Dziekan Wydziału Pedagogicznego – ks. dr Wit Pasierbek SJ. A w moderowanej przez prof. dr. hab. Tadeusza Borkowskiego sesji głos zabrali Jan Rokita oraz dr Mirosław Lakomy. Zaprezentowali oni dwa niezbyt optymistyczne spojrzenia na demokrację. Opierając się na własnych

Rzeźba autorstwa W.F. Herricka pt. „Democracy” (1990), znajdująca się w Burlington (Vermont, Stany Zjednoczone), fot. A. Fagen / flickr.com

doświadczeniach, najpierw jako współuczestnika, a teraz obserwatora i komentatora życia politycznego, Jan Rokita wskazywał słabości systemu politycznego III RP. Doktor Lakomy z kolei odwołał się do doświadczeń najpotężniejszej współczesnej demokracji – Stanów Zjednoczonych – by pokazać, jakie środki może wykorzystywać władza wobec konieczności zjednywania głosów wyborców.

Po krótkiej przerwie odbyły się paralelne dyskusje. Jedna, prowadzona przez dr. Mirosława Lakomego, dotyczyła demokracji w ujęciu międzynarodowym, druga – prowadzona przez prof. dr. hab. Tadeusza Borkowskiego, skupiła się na politologicznym kontekście demokracji. Panel dyskusyjny, poświęcony formom i przejawom demokracji w różnych krajach, pozwolił na przeanalizowanie

różnorodnych modyfikacji, jakim ona podlegała: od rosyjskiego modelu, w którym wybory wydają się tracić swoją siłę ożywiania i reformowania systemu politycznego (prezentacja dr. hab. Włodzimierza Marciniaka), poprzez historyczny eksperyment Banda Oriental, jakim była próba stworzenia sprawiedliwego państwa na terenach dzisiejszego Urugwaju (dr Sergiusz Bober), a dalej przez doświadczenia stabilnej demokracji amerykańskiej w kontekście jej fundamentów (dr Paula Olearnik) czy lokalnych realizacji (dr hab. Radosław Rybkowski), po problemy współczesnej Europy ze specyficznymi staraniami Szkotów o zdobycie większej suwerenności (dr Christopher Reeves) czy kłopotami Włochów z populistycznymi działaniami Beppe Grillo (dr Beata Nuzzo).

Demokracja a komunikacja

W drugim panelu z ogromną uwagą przyglądano się roli nowoczesnej technologii komunikacyjnej i wpływowi, jaki ma ona na procesy demokratyczne (prof. dr hab. Leszek Porębski oraz dr Maria Nowina Konopka). Nie zapomniano przy tym o roli polskiej opozycji parlamentarnej (prof. dr hab. Krzysztof Łabędź) oraz o narzędziach nacisku na procesy polityczne za pomocą lobbingu (dr Konrad Oświecimski).

Jak słusznie zauważył w czasie podsumowania obrad prof. dr hab. Tadeusz Borkowski, Kierownik

Katedry Socjologii Ogólnej i Polityki, wszystkie poruszane tematy zasługiwały na długotrwałe studia i dyskusje. Można mieć tylko nadzieję, że przedstawione wystąpienia – uwieńczone publikacją – przyczynią się do wzmocnienia dalszych badań nad demokracją w XXI wieku.

I tylko można z pewnym smutkiem stwierdzić, że w starciu z meczem piłki nożnej, także zorganizowanym w ramach Festiwalu Nauki, zainteresowanie „Współczesnymi problemami demokracji” nie odniosło niepodważalnego zwycięstwa.

W XXI wieku demokracja musi zmagać się z różnymi wyzwaniami: od zagrożeń militarnych po korupcję polityków; od lekceważenia wartości po nowe możliwości partycypacji w życiu politycznym w dobie Internetu. Konferencja zorganizowana przez Katedrę Socjologii Ogólnej i Polityki Instytutu Politologii nie dała odpowiedzi, jak zmieni się demokracja, ale z pewnością pozwoliła lepiej zrozumieć przemiany współczesnej polityki.

Współpraca Szkoły Guwernantek Governess Lane z Akademickim Biurem Karier Akademii Ignatianum w Krakowie

Aleksandra **Budzyńska**, właścicielka Agencji Guwernantek Governess Lane oraz Szkoły Guwernantek w Krakowie; socjolożka i specjalistka ds. komunikacji interpersonalnej

W czerwcu 2014 roku Szkoła Guwernantek Governess Lane w Krakowie nawiązała współpracę z Akademickim Biurem Karier Akademii Ignatianum w Krakowie.

Governess Lane to nie tylko szkoła, ale także Agencja Guwernantek, do której codziennie zgłaszają się studentki chcące pracować jako guwernantki. Kandydatki piszące do nas mają wyższe wykształcenie pedagogiczne

Dobro wspólne w polityce

Gabriela **Aniserowicz**, studentka politologii w Akademii Ignatianum w Krakowie

Troska o dobro wspólne nie spoczywa jedynie na barkach polityków, ale również na aktywnej i odpowiedzialnej młodzieży studenckiej. To właśnie studencka energia doprowadziła do spotkania pod hasłem „Państwo, władza, dobro wspólne”, podczas którego studenci zastanawiali się, jaką rolę pełni pojęcie dobra wspólnego we współczesnych systemach politycznych.

W maju bieżącego roku w ramach XIV Festiwalu Nauki, w murach Akademii Ignatianum w Krakowie – pod auspicjami Instytutu Politologii – odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „Państwo, władza, dobro wspólne”. Było to wydarzenie bezprecedensowe, ponieważ po raz pierwszy prelegentami byli nie pracownicy naukowcy, ale zaangażowani i aktywni studenci. Inspiracją do zorganizowania tej konferencji było studenckie sympozjum naukowe organizowane już drugi rok z rzędu w zaprzyjaźnionym Collegium Bobolanum w Warszawie. Wciąż niewiele jest tego typu inicjatyw studenckich, zarówno w krakowskim, jak i ogólnopolskim środowisku naukowym.

Fot. A. Grodecka

Studenci o Polsce i świecie

Oprócz studentów Akademii Ignatianum udział w konferencji wzięli także studenci wspomnianego już Collegium Bobolanum, a także innych uczelni, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego. Tematy poruszane podczas

spotkania okazały się być bardzo zróżnicowane. Można było posłuchać wystąpień nawiązujących do klasycznej filozofii i teorii dobra wspólnego w myśli św. Tomasza i innych filozofów. W dalszej kolejności analizowano współczesną politykę

i dużą wiedzę merytoryczną związaną z rozwojem dzieci, jednak nie do końca wiedzą, kim jest guwernantka i nie posiadają umiejętności praktycznych związanych z pracą w tym zawodzie.

Bezpłatne warsztaty, które zostały zrealizowane przez Szkołę Guwernantek dla studentek Akademii Ignatianum, cieszyły się bardzo dużym powodzeniem – w ciągu trzech dni wyczerpał się limit uczestników! W ramach szkolenia uczestniczki uczyły się, jak pisać swoje ogłoszenie o pracę, jak powinno wyglądać profesjonalne CV guwernantki i jak dobrze wypaść na rozmowie rekrutacyjnej z przyszłym pracodawcą – rodzicami.

Warto dodać, że obecnie praca w tzw. branży dziecięcej bardzo się zmieniła – rodzice dużo inwestują w rozwój swoich dzieci, a to oznacza, że szukają kompetentnych i odpowiedzialnych osób do opieki nad nimi.

Minęły już czasy zatrudniania na czarno i bycia nianią „z doskoku”. Dzisiaj wykształcona i świadoma niania może starać się o to, by zostać guwernantką i jako taka mieć realny wpływ na rozwój swojego podopiecznego, a przy okazji pracować legalnie i pobierać za to bardzo dobre wynagrodzenie.

Fot. A. Grodecka

ukraińską i troskę o dobro wspólne u naszych wschodnich sąsiadów. Następnie przyszła kolej na analizę początków Stanów Zjednoczonych, jak również na studia nad obszarami konfliktów i tendencji odśrodkowych we współczesnych Indiach. Nie zabrakło także akcentu polskiego,

W ogniu dyskusji

Uczestnicy i słuchacze obecni na konferencji mieli możliwość wysłuchania referatów, ale przede wszystkim dyskusji o najważniejszych zagadnieniach dla współczesnych społeczeństw. Jak podsumował to jeden z uczestników, był to przyspieszony kurs myślenia o państwie, jego wadach i zaletach, ale przede wszystkim okazja, by spotkać się i wymienić doświadczeniami, przemyśleniami i poglądami, ani na chwilę nie opuszczając obszaru polityki, historii i filozofii. Efektem włożonej

gdź studenci dyskutowali nad państwem polskim z perspektywy polityki Lecha Kaczyńskiego.

Druga część konferencji również nie zawiodła spragnionych wiedzy uczestników i słuchaczy. Prelegenci skupili się na omawianiu poszczególnych wartości w społeczeństwie oraz krytyce niektórych aspektów współczesnych ustrojów. Omówiona została rola partycypacji społecznej jako elementu budowania społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem udziału obywateli w planowaniu budżetu lokalnej społeczności. Zastanawiano się także nad rolą patriotyzmu w istnieniu współczesnych państw – kwestii niezwykle istotnej w świetle ostatnich wydarzeń za naszą wschodnią granicą. Nie zabrakło również krytycznych uwag wysuwanych pod adresem demokracji oraz systemu podatkowego, który dośyc często może prowadzić do tragikomicznych konsekwencji. Na zakończenie spotkania został wygłoszony referat przybliżający różne koncepcje władzy, wypracowane przez najznamienitszych politycznych myślicieli.

w tę konferencję pracy będzie publikacja, dzięki której wszyscy nieobecni będą mieli możliwość zapoznania się z referatami uczestników.

Uczestnicy i słuchacze mają nadzieję, że spotkanie to uda się w przyszłości powtórzyć, tym razem jednak z jeszcze większym zasobem wiedzy i w jeszcze szerszym gronie. Nie pozostaje więc nic innego, jak trzymać kciuki i do zobaczenia w przyszłym roku!

Konferencja naukowa zatytułowana „Państwo, władza, dobro wspólne” była pierwszą w Instytucie Politologii konferencją naukową organizowaną przez i dla studentów. Referaty wygłosili zarówno studenci obu Wydziałów Akademii Ignatianum w Krakowie, a także studenci innych uczelni, takich jak: Collegium Bobolanum Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Studia z psychoonkologii w Akademii Ignatianum w Krakowie

dr n. med. Marcin **Jabłoński**, Kierownik Studiów Podyplomowych z psychoonkologii na Wydziale Filozoficznym Akademii Ignatianum w Krakowie

W dniu 30 maja 2014 roku w Centrum Onkologii w Krakowie, Dyrektor Centrum prof. nadzw. dr hab. Jerzy Jakubowicz i ówczesny Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie ks. prof. dr hab. Henryk Pietras SJ podpisali umowę o współpracy w dydaktyce i organizacji pierwszych w Krakowie podyplomowych studiów z psychoonkologii.

Historia psychoonkologii, jako wyodrębnionej dziedziny naukowej, sięga 1984 roku, w którym rozpoczęło działalność Międzynarodowe Towarzystwo Psychoonkologiczne (International Psycho-Oncology Society – IPOS). W kolejnych latach powstały: Europejskie Towarzystwo Psychoonkologiczne (ESPO), utworzone w 1987 roku i Polskie Towarzystwo Psychoonkologiczne, założone w 1992 roku. Psychoonkologia wkroczyła śmiało na tereny pracy naukowo-badawczej oraz do praktyki klinicznej.

Psycholodzy zazwyczaj umiejscawiają psychoonkologię w obrębie psychologii zdrowia, a medycy w obszarze onkologii, opieki paliatywnej i terapii wspomagających. W publikacjach spotyka się także takie określenia psychoonkologii jak: onkologia behawioralna lub onkologia psychiatryczna. Ogólnie rzecz ujmując, psychoonkologia zajmuje się wyjaśnianiem złożonych zależności pomiędzy umysłem a ciałem, a mówiąc ściślej badaniem psychologicznego, behawioralnego i społecznego wymiaru chorób nowotworowych. Szczegółowe zainteresowania psychoonkologii koncentrują się na dwóch kierunkach badawczych:

1. roli i znaczeniu psychologicznych, osobowościowych i behawioralnych zmiennych dla ryzyka zachorowalności na choroby nowotworowe oraz dla przebiegu tych chorób, ich rokowania i czasu przeżycia pacjenta;

2. ocenie znaczenia choroby nowotworowej dla psychologicznego funkcjonowania pacjenta, jego rodziny oraz personelu medycznego, a także na problematyce adaptacji do choroby nowotworowej, rozpoznawaniu zaburzeń psychicznych w populacji chorych onkologicznie, a zwłaszcza jakości życia w czasie i po leczeniu onkologicznym.

W ostatnich latach pojawiają się coraz liczniejsze badania dotyczące możliwości i znaczenia interwencji psychoterapeutycznych lub psychofarmakologicznych w modyfikowaniu zarówno czynników behawioralnych, sprzyjających chorobie nowotworowej, wspomagających proces adaptacji i redukujących stres, ale także dotyczących oddziaływania tymi metodami na sam przebieg choroby nowotworowej oraz na jakość życia pacjentów i ich rokowania.

Śledząc liczne publikacje z zakresu psychoonkologii można stwierdzić, że należy ona do najszybciej rozwijających się dziedzin nauki. Staraniem Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego (PTPO), psychoonkolog został wpisany przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na listę zawodów w grupie „inne zawody w ochronie zdrowia”. W załączniku nr 1 „Warunki realizacji

* Więcej na ten temat zob. M. Jabłoński i in., *Miejsce psychoonkologii we współczesnej psychiatrii*, „Psychiatria Polska” 2008, nr 42 (5), s. 749–765.

Po lewej Dyrektor Centrum Onkologii w Krakowie prof. nazdw. dr hab. Jerzy Jakubowicz, za biurkiem ówczesny Rektor Akademii Ignatianum w Krakowie ks. prof. dr hab. Henryk Pietras SJ, fot. B. Garycka

świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej” do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej w punkcie 1. ppkt. 3., psychoonkolog został ujęty jako członek personelu opieki paliatywnej i hospicyjnej. Zgodnie z tym rozporządzeniem już dziś psycholodzy i osoby z wykształceniem medycznym, posiadające dyplom ukończenia podyplomowych studiów z psychonkologii, mogą bezpośrednio po studiach podjąć pracę w tym nowym zawodzie. PTPO, przejmując odpowiedzialność za jakość opieki psychoonkologicznej, wprowadziło proces certyfikacji czynnych zawodowo psychoonkologów, a także patronuje procesowi kształcenia nowej kadry.

Jednym z warunków uzyskania certyfikatu psychoonkologa PTPO jest ukończenie studiów podyplomowych z psychoonkologii w placówkach dydaktycznych, prowadzących szkolenie pod patronatem Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego. Przedstawiciele innych zawodów, wolontariusze

i wszyscy aktywnie zaangażowani w opiekę nad pacjentami z chorobą nowotworową, po skończeniu studiów z psychoonkologii mogą już dziś podjąć dalsze szkolenie, zakończone uzyskaniem prestiżowego Certyfikatu Psychoonkologa Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego. Obecnie trwają również prace nad opisaniem szczegółowego zakresu uprawnień i zadań zawodowych psychoonkologa.

W dniu 30 maja 2014 roku w Centrum Onkologii w Krakowie, Dyrektor Centrum prof. nazdw. dr hab. Jerzy Jakubowicz i ówczesny Rektor Akademii Ignatianum ks. prof. dr hab. Henryk Pietras SJ podpisali umowę o współpracy w dydaktyce i organizacji pierwszych w Krakowie podyplomowych studiów z psychoonkologii. Część teoretyczna studiów realizowana będzie w krakowskiej Akademii Ignatianum przy ul. Kopernika 26, uczelni należącej do zacnego i cenionego w świecie grona jezuickich szkół wyższych. Studia rozpoczynają się w roku akademickim 2014/2015, a rekrutacja na ten nowy, ciekawy i przyszłościowy kierunek spotkała się z dużym zainteresowaniem przyszłych studentów. Akademia Ignatianum i Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie są pierwszymi w Małopolsce instytucjami, które podjęły inicjatywę profesjonalnego szkolenia psychoonkologów na poziomie akademickim. Ze względu na kompleksowy charakter, profesjonalną kadre i uzgodniony z gremiami eksperckimi program szkolenia, studia zyskały patronaty zarówno Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego, jak i Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Studia we współpracy Akademii Ignatianum i Centrum Onkologii uzyskały również akredytację Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego na szkolenie w ramach przygotowania do Certyfikatu Psychoonkologa PTPO.

Zapraszamy do odwiedzenia strony studiów pod adresem: www.wf.ignatianum.eu/psychoonkologia, oraz relacji fotograficznej z uroczystego podpisania umowy o współpracy dydaktycznej.

Tematyka zajęć prowadzonych na studiach podyplomowych z psychoonkologii obejmuje m.in. podstawy wiedzy z onkologii, zagadnienia psychologiczne z elementami komunikacji i pomocy psychologicznej skierowanej do chorego i jego rodziny na wszystkich etapach leczenia i w różnych grupach wiekowych. Zajęcia prowadzą doświadczeni onkolodzy, psycholodzy, terapeuci i etycy z wieloletnią praktyką dydaktyczną i rozległym doświadczeniem zawodowym.

Partnerem strategicznym kierunku jest Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Krakowie.

Zapomniana ekshumacja

mgr Rafał **Szałacki**, podoficer wojsk powietrzno-desantowych, doktorant z kulturoznawstwa w Akademii Ignatianum w Krakowie

„Początkowo Kuwejtczycy traktowali Polaków nieufnie. Prosimi, abyśmy nie podchodzili do grobów, jednak po pewnym czasie pozwolono nam się zbliżyć. W atmosferze podniosłego milczenia stanęliśmy nad brzegiem odkrytego grobu” – wspomnienia z akcji ekshumacyjnej w Karbali, w środkowym Iraku.

Jakkolwiek dziwnie by to nie zabrzmiało, polscy żołnierze, wyjeżdżający tysiącami w przeciagu ostatniej dekady na Bliski Wschód w ramach misji stabilizacyjnych i pokojowych, niejednokrotnie, mimo własnej woli, stawali się antropologami kultury. Większość żołnierzy nie poprzestawała na przeczytaniu „irackiego vademecum”, masowo kolportowanego wśród wyjeżdżających, a w podręcznych bibliotekach spotkać można było między innymi *Rozmówki farsi*, a nawet *Koran*.

To, co zobaczyliśmy na miejscu, przerosło nasze oczekiwania. Miasto Karbala w Iraku jest dla

szycitów miastem świętym, ich duchowe przeżycia raz w roku przybierają postać procesji biczowników, krwawiących z głębokich rozcięć na plecach i wygolonych w pokutnym geście głowach. W czasie procesji uświetniającej święto Aszura, współcześni stronnicy Husajna ibn Alego rozcinają sobie skórę głowy nożami, a szerokie blizny po rozcięciach stanowią powód do dumy. Jednak tłumy ludzi przemierzające ulice miasta w niczym nie przypominają tego, co można zobaczyć 15 sierpnia w Częstochowie. Pokutnicy usiłują zmyć z siebie winę sprzed ponad 1330 lat, kiedy to

Spotkanie w trakcie misji, fot. R. Szałacki

Święto Aszura, fot. R. Szałacki

ich przodkowie, mieszkańcy Karbali, nie udzielili pomocy Alemu, wnukowi Mahometa, wobec czego został on zabity przez swoich wrogów. Tradycja procesji biczowników zanikła w Karbali podczas dyktatury szyskanującego szytów Saddama Husajna, jednak po upadku dyktatora zwyczaj krwawych procesji powrócił.

Karbala potrafi zaskoczyć nie tylko religijnymi praktykami jej mieszkańców. Pustynia w tej części kraju prawdopodobnie wciąż jeszcze skrywa bezimienne, masowe groby ludzi niewygodnych reżimowi Saddama Husajna, ale nie tylko Irakijczycy spoczywają pod niewiele ponad metrową warstwą pustynnego piasku. W 1990 roku, po aneksji Kuwejtu, Irakijczycy przewieźli w okolice Karbali Kuwejtczyków i tu zamordowali ich bliżej nieznaną liczbę. Działo się to w ramach operacji bardzo podobnej do tej, którą przeprowadzili Niemcy w okupowanej Polsce, a znanej pod nazwą Akcja AB. Szansa na ekshumację, identyfikację i repatriację zwłok do ojczyzny pojawiła się dopiero w 2004 roku, kiedy

sytuacja po wojnie w Iraku ustabilizowała się na tyle, by rozpocząć taką operację.

Karbala w tym czasie stanowiła polską strefę odpowiedzialności w ramach misji stabilizacyjnej, prowadzonej przez nasz kraj w Iraku. Kuwejtczycy przeprowadzający ekshumacje twierdzili, że znana im jest lokalizacja co najmniej kilkunastu miejsc pochówku; oceniali, że w każdym z grobów znajdują od kilku do kilkunastu rodaków. Zanim pod kołami ochraniającej przez polskich żołnierzy kolumny, wybuchły podłożone na drodze bomby, ekspedycji ekshumacyjnej udało się dotrzeć do pierwszych dziesięciu grobów. Początkowo Kuwejtczycy traktowali Polaków nieufnie. Prosilili, abyśmy nie podchodzili do grobów, jednak po pewnym czasie pozwolono nam się zbliżyć. W atmosferze podniesłego milczenia stanęliśmy nad brzegiem odkrytego grobu. Kryminolodzy zwracali naszą uwagę na fakt, iż niemal wszyscy pochowani w nim ludzie zginęli od strzału w tył głowy, niemal wszyscy mieli skrępowane z tyłu ręce, czasem był to poliestrowy, używany w rolnictwie sznur, czasem mocno już przerdzewiały drut. „Tu leży kobieta” – powiedział w pewnej chwili jeden ze specjalistów – „A obok niej leży jeszcze jedna, ta może mieć powyżej 12 lat, to prawdopodobnie jej córka”.

Akcję ekshumacyjną przerwano po wspomnianym wyżej ataku na konwój. Sam atak oceniam, jako próbę zastraszenia i przegnanania nas, intruzów. Pociski moździerzowe, morderczego kalibru 120 mm, zakopane zostały na poboczu drogi tak głęboko, że przejeżdżający obok konwój został obasypany kilkoma tonami wzbitego przez eksplozję piachu. Poza trzema nieznacznie uszkodzonymi pojazdami nie mieliśmy strat. To było ostrzeżenie: groby stanowią tabu, a zmarłych powinno się zostawić w spokoju. Ostrzeżenie zostało potraktowane na serio i Kuwejtczycy zaprzestali ekshumacji.

Kilka tygodni po tych wydarzeniach w Iraku rozgorzało na dobre, tłące się już od jakiegoś czasu, powstanie Muktady as Sadra. Minarety zjawiskowego pod względem architektonicznym meczetu w Karbali rozświetlały wybuchy, rozpoczynającej się zwykle po północy, kolejnej odsłony walk o siedzibę władz miejskich. Misja polskich żołnierzy w Iraku w tych dniach była stabilizacyjna tylko z nazwy.

Karbala potrafi zaskoczyć nie tylko religijnymi praktykami jej mieszkańców. Pustynia w tej części kraju prawdopodobnie wciąż jeszcze skrywa bezimienne, masowe groby ludzi niewygodnych reżimowi Saddama Husajna.

Kagoshima

– inspiracja na uboczu

dr Paweł F. **Nowakowski**, adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie, zajmujący się ideologią husycką oraz wizerunkiem Japonii na Zachodzie w różnych okresach

Kagoshima – miasto, do którego w połowie XVI wieku przybył Franciszek Ksawery – jest dziś historycznym przykładem łączenia dbałości o własną tożsamość z otwartością na świat.

Okno na świat może być jednocześnie prowincjonalnym miastem, a centrum modernizacji ostoją tradycyjnych wartości. Choć takie zestawienia wydają się być jawnymi sprzecznościami, to sprzeczności te nikną, gdy patrzy się na nie po czasie, z dystansu. Na japońskiej wyspie Kiusiu znajduje się miasto Kagoshima, do którego w 1549 roku zawinął statek wiozący św. Franciszka Ksawerego i jego japońskiego kompana Anjirō. Dziś upamiętniają to wydarzenie pomniki. Jeden z nich, ufundowany z pieniędzy belgijskich, stanął nieco za miastem, w miejscu, gdzie – jak się wydaje – przybył jezuita misjonarz. Drugi pomnik, przedstawiający świętego w otoczeniu japońskich towarzyszy, stoi przed kościołem pod jego wezwaniem, gdzie dziś sprawuje się Eucharystię w językach japońskim i angielskim. Kościół nawiedzany jest przede wszystkim przez imigrantów filipińskich, głównie kobiety, które przyjechały do pracy w Japonii.

Dziś Kagoshima nie jest już wrotami do Japonii. Osobowy transport morski został zastąpiony przez lotniczy i tę rolę przejęły Tokio i Osaka. Kiusiu pozostaje wyspą, na którą udają się Japończycy oraz niewielki procent turystów i podróżników odwiedzających Kraj Kwitnącej Wiśni. Nieczęsto widać się tu na ulicach *gaijina* (cudzoziemiec), a taki widok w barze czy sklepie wzbudza już prawdziwe zainteresowanie. Tymczasem przez wieki, jeszcze do początku XX wieku, Kiusiu była wyspą, przez którą Japonia kontaktowała się ze światem. Pierwsze wizyty portugalskie i wspomniana już wyprawa Franciszka Ksawerego, a potem rozbudowa Nagasaki, które stało się właściwie miastem jezuitów, nadawały charakter tej wyspie. Kiedy nastąpił okres izolacji Japonii, także Kiusiu, oddalona zarówno od formalnej stolicy, czyli Kioto, jak i faktycznej, czyli

Edo (dzisiejsze Tokio), była lekko uchyloną furtką na świat. W Nagasaki funkcjonowała faktoria Dejima, gdzie dopuszczano handel holenderski. Przez kontakty z wyspami Riukiu udawało się zyskać styczność z kulturą chińską. Pod koniec tego okresu to Kiusiu zaczęło wyznaczać nowe trendy i otwierać się na zachodnią myśl techniczną. Prym wiodła w tym właśnie Kagoshima, gdzie *daimyō* (panowie feudalni) prowincji Satsuma, rodzina Shimazu, zaczęli wprowadzać środki produkcji wzorowane na rozwiązaniach zachodnich. W czasie, gdy import,

Senganen, rezydencja rodu Shimazu w Kagoshimie, fot. P. Nowakowski

także idei, był jeszcze niemiłe widziany, próbowano modernizować przemysł po swojemu, akcentując japońską proveniencję pomysłów. Ale z czasem zarzucono ten model i przekonano władze o konieczności czerpania z wzorców zagranicznych. Kagoshima przekonała się o tym dobitnie, zwłaszcza w 1863 roku, gdy po incydencie z udziałem podanych brytyjskich doszło do ekspedycji militarnej, znanej tu jako wojna Anglii z Satsumą. Japończycy, mimo ofiarne stawianego oporu, musieli ulec zdecydowanej przewadze potencjału przeciwnika. Ale porażka ta nie spowodowała u nich traumy czy nienawiści do przeciwnika. Azjatyccy wyspiarze docenili siłę angielską i postanowili dorównać swojemu oponentowi. Już w dwa lata po wspomnianym konflikcie wysłano grupę studentów z Kagoshimy,

którzy rozpoczęli naukę na angielskich uczelniach. Część z nich robiła później kariery na Zachodzie, na przykład w handlu, a część uczestników tej wyprawy stanowiła podporę rządu w okresie Meiji, wdrażając reformy modernizacyjne w kraju.

Oba przykłady, zarówno ten z XVI wieku, jak i o dwa stulecia późniejszy, pokazują świetnie, że nieduży ośrodek, położony na uboczu, może być miejscem, przez które przychodzi rozwój, oraz inspiracją do zmian w całym kraju. Prowincjonalizm Kagoshimy pozwalał jej przy tym uniknąć negatywnych skutków szybkich przemian, które świetnie było widać w stolicy. Nie obyło się bez trudności, zarówno w pierwszym, jak i drugim okresie, a Japończycy pamiętają o obu stronnictwach – modernizacyjnym i tradycjonalistycznym, które ścierały się także w tym miejscu. Pomniki przedstawicieli obu nurtów stoją w różnych częściach miasta, w muzeach przedstawia się raczej jednych i drugich. Miasto żyje przy tym dumą, że potrafiło łączyć rozwój z szacunkiem dla tradycji, czego doskonałym przykładem może być rezydencja klanu Shimazu, położona zaledwie parę kilometrów od miejsca, do którego dwa wieki wcześniej przybył Franciszek Ksawery. Gdy w połowie XIX wieku rodzina Shimazu zaczęła wdrażać pierwsze rozwiązania przemysłowe na wyspach japońskich, nie zapominała o tym, co konstytuowało jej tożsamość – powstała rezydencja z pięknym ogrodem spełniającym kompozycyjne wymogi tradycyjnych ogrodów japońskich. Dziś odwiedza się to miejsce mając na uwadze zarówno jedną, jak i drugą stronę działalności klanu i obie są tu podkreślane.

Kagoshima, którą 465 lat temu odwiedził Franciszek Ksawery, może dziś być inspiracją dla tych, którym zależy na utrzymaniu własnej tożsamości, a jednocześnie rozwoju i szerokich kontaktów z różnymi ośrodkami na świecie, nawet tymi odległymi geograficznie i kulturowo. Nie musi być w tych dążeniach sprzeczności, a położenie poza metropoliami nie powinno być żadną przeszkodą.

Autor artykułu pod pomnikiem św. Franciszka Ksawerego i jego towarzyszy w Kagoshimie / z archiwum autora

Kagoshima z niegdysiejszych wrót do Japonii przekształciła się w miasto, które słynie m.in. z ciepłych źródeł. Pobliska wyspa-wulkan, Sakurajima, która zaskoczyła potężną erupcją przed stu laty, ale i aktywnością w zeszłym roku, obdarza miasto charakterystycznym miałem z pyłu wulkanicznego, który pokrywa część rzadziej uczęszczanych chodników. Wybierający się w ten rejon mogą również odwiedzić położone o dwie godziny drogi pociągiem Miyazaki, znany południowy kurort japoński. Ta część wyspy stała się więc miejscem odpoczynku Japończyków, jeszcze nie tak rozpowszechnionym poza granicami kraju.

„Prosto bud moim druhom...”*

Joanna **Wojtkiewicz**, studentka kulturoznawstwa, zapalona podróżniczka często odwiedzająca Ukrainę, gdzie zawiązała silne przyjaźnie

Dla polskiego studenta, studiowanie za granicą w dzisiejszych czasach, zwłaszcza w państwach Unii Europejskiej nie stanowi już żadnej przeszkody, a na pewno jest mniej problematyczne niż w innych krajach nieczłonkowskich. Dotyczy to zwłaszcza Ukrainy, naszego bliskiego sąsiada. Mimo iż między-ludzkie przyjaźnie polsko-ukraińskie zacieśniają się coraz mocniej, sytuacja polityczna nie pomaga młodym Ukraińcom w podejmowaniu nowych ścieżek zawodowych czy wyborze dróg edukacji, zwłaszcza w zachodnich państwach.

Pierwszym problemem, który napotykają młodzi ludzie, jest przede wszystkim szeroko rozumiana biurokracja. Nasi ukraińscy przyjaciele kończąc szkołę mają 17 lat. Nikt wtedy nie rozumie, jak ważne są studia wyższe. Jest to o tyle kłopotliwe, że jedyna pomoc, na jaką można liczyć, to pomoc rodzicielska. Jednym z podstawowych problemów, z jakim trzeba się uporać, jest język. Pomimo wspólnych korzeni, mimo tego, iż język ukraiński jest mocno zbliżony do polskiego, różnice są ogromne. Oferowane są liczne kursy języka polskiego, mające na celu przygotowanie do studiów, po których dostaje się odpowiedni certyfikat, mogący otworzyć furtkę na wielu uczelniach. Nie wszystkie są jednak bezpłatne, a wysokie koszty to często bariera nie do pokonania. Odpowiednim wyjściem z sytuacji byłoby jednak większe zaangażowanie ze strony polskich studentów czy wykładowców, którzy pełniliby swego rodzaju rolę doradców, służyli pomocą językową oraz wsparciem w zaadaptowaniu się w nowym miejscu. Siedemnastoletnia osoba, przyjeżdżająca do nowego kraju, powinna zostać objęta bezpłatną opieką powołanych do tego instytucji. Tego typu konsultacje na pewno ułatwiłyby wybór ścieżki edukacji, dopasowanej do indywidualnych potrzeb, oraz stanowiły pomoc we wszelkiego rodzaju sprawach urzędowych, które nierzadko są bardzo zawiłe. Jak się okazuje, niekiedy największym problemem jest załatwienie dokumentów wymaganych w Polsce,

ponieważ są to niestandardowe zaświadczenia, których nie znają ukraińscy urzędnicy. Ponadto każdy potrzebny dokument to dodatkowe koszty i czas. Najłatwiejszą drogą do bezpłatnego studiowania w Polsce jest posiadanie Karty Polaka, która pomaga w zmaganiach z system biurokracji.

Każdemu, komu uda się przejść przez zawiłą drogę związaną z pozyskaniem odpowiednich dokumentów, przysługuje prawo do studiowania na polskich uczelniach. Przygotowują one coraz nowsze rozwiązania i proponują nowe drogi rozwoju, takie jak: bezpłatne miejsca na uczelniach, pomoc stypendialną, rekrutację ukraińskich studentów

Illia Andriievskiy, Ukraińiec studiujący w Polsce (UJ), autor piosenki „Prosto bud moim druhom”, fot. J. Wojtkiewicz

* Просто будь моїм другом... (Po prostu bądź moim przyjacielem...) – tytuł ukraińskiej piosenki; autor: Illia Andriievskiy.

na takich samych warunkach jak polskich (w tym roku z taką inicjatywą wyszła Akademia Ignatianum w Krakowie).

Pisząc ten artykuł skontaktowałam się z grupą Ukraińców, którzy podjęli już studia na naszych uczelniach. Jak stwierdził Alexey Ivanacha: „Nam się przede wszystkim podobają ceny opłaty za studia, bo często są niższe niż na Ukrainie, przy tym polskie uczelnie mają więcej do zaoferowania, na przykład możliwość wyjazdu na Erasmusa albo MOST. Ciekawie brzmi też otrzymanie europejskiego dyplomu oraz możliwość nauki języków obcych. Te osoby, które mają polskie pochodzenie i Kartę Polaka, w ogóle mogą studiować w Polsce bez opłat za studia. Podoba nam się możliwość wolnego podróżowania przez całą Europę, kiedy

z jakiegokolwiek wielkiego miasta w Polsce, w ciągu kilku godzin można się dostać do Barcelony czy do Rzymu. Dla zwykłych Ukraińców (nawet dla młodzieży) to nadal brzmi niesamowicie, więc bardzo się cieszymy z takiej możliwości. Generalnie podoba nam się kombinacja »Polska–Europa«. Chodzi mi o to, że nie czujemy się w Polsce aż na tyle obco, jak np. w Niemczech czy we Francji, zwłaszcza kiedy ktoś w miarę dobrze mówi po polsku. Ale razem z tym Polska jest dla nas Europą: grzeczni ludzie, czyste ulice, działające instytucje państwowe. Polaków dziwi, kiedy zwracamy uwagę na takie rzeczy, bo im się wydaje, że do poziomu Niemiec Polsce zostały jeszcze długie lata ciężkiej pracy. Ale pamiętajmy, że my Ukraińcy porównujemy życie w Polsce do życia na Ukrainie i różnica jest na tyle istotna, że zdanie »studia w Polsce« jest równoznaczne z »studia w Europie«. Dla nas Polska jest prawdziwą Europą”.

Jak widać bardzo ważne jest, aby jak najmocniej wspierać naszych wschodnich przyjaciół. Jest to niewątpliwie krok naprzód, poszerzanie granic i pomoc, która na pewno w przyszłości zaowocuje wzajemną współpracą.

W obecnej sytuacji politycznej, kiedy Ukraińcy walczą o swoją wolność, ważne jest, aby pokazywać, że można żyć inaczej. Tak jak my Polacy szukamy rozwiązań w innych krajach, spotykając się z licznymi programami pomocy i wsparcia, tak samo powinniśmy być wsparciem dla innych, którzy starają się normalnie żyć i próbować swoich sił za granicą.

Fot. T. Mironova / sxc.hu

Trudna sytuacja polityczna u naszego wschodniego sąsiada skłania do uznania oferty edukacyjnej dla Ukraińców w naszych uczelniach za jedno z pól realizacji chrześcijańskiego posłannictwa, by pomagać tym, którzy tej pomocy aktualnie potrzebują. Zwłaszcza uczelnie katolickie winny być uwrażliwione na ten wymiar własnej misji.

„Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej”

dr Leszek **Zinkow**, wykładowca w Instytucie Kulturoznawstwa, specjalista z dziedzin: medioznawstwo europejskie, kultura współczesna, infobrokerstwo

Głównym przedsięwzięciem Instytutu Kulturoznawstwa w ramach Festiwalu Nauki w Krakowie była konferencja naukowa pt. „Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej”.

Jednym z przedsięwzięć organizowanych w ramach Festiwalu Nauki była jednodniowa konferencja „Nauki humanistyczne wobec współczesnej kultury popularnej”, która odbyła się 23 maja 2014 roku w Akademii Ignatianum. Jej pomysłodawcą i organizatorem był dr Leszek Zinkow.

Konferencja miała strukturę dwudzielną: w sesji przedpołudniowej zostało wygłoszonych siedem referatów. Prelegentom w prospekcie konferencyjnym zaproponowano sformułowanie refleksji odnoszących się do tytułu konferencji w aspekcie konkretnej, tradycyjnej dyscypliny akademickiej, którą reprezentują. Wystąpili więc kolejno: dr Piotr Kołodziejczyk, archeolog (Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Beata Bigaj-Zwonek, historyk sztuki (Akademia Ignatianum / Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego), dr hab. Janusz Smołucha, historyk (AI), dr Aneta Kliszcz, kulturoznawca (AI), prof. Ign. dr hab. Andrzej Waśko, historyk literatury (UJ/AI), dr Tomasz Grzegorek, psycholog (AI) oraz dr Jarosław Kucharski, filozof (AI). Przedstawili oni interesujące relacje swoich dyscyplin z różnymi

aspektami współczesnej kultury popularnej; zarówno refleksje o charakterze ogólnym, jak i przykłady intrygujących obserwacji szczegółowych. Wskazali zwłaszcza na bieżące i perspektywiczne zagadnienia relacji nauki z popkulturą, szanse, a zarazem możliwe zagrożenia. Charakterystycznym motywem przewodnim wystąpień były uwagi dotyczące nietożsamości tradycyjnie rozumianej „popularyzacji nauki”, pożytków z jej upowszechniania, z „popkulturyzacji” na czele (na przykład w mediach), która przecież niesie niebezpieczeństwo trywializacji i utrwalania się schematów pseudonauki w przestrzeni masowej wyobraźni.

Druga, popołudniowa sesja była dyskusją panelową z udziałem (większości) przedpołudniowych referentów oraz publiczności. Dyskusję prowadził dr hab. Krzysztof Koehler (UKSW). Zredagowane przez autorów teksty wystąpień konferencyjnych oraz zapis dyskusji zostaną opublikowane drukiem (monograficzny numer „Perspektyw Kultury” – czasopisma Instytutu Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum).

Zakończenie

roku akademickiego 2013/2014

Aleksandra **Walczyk**, Biuro Promocji
Katarzyna **Stępniewska**, absolwentka Akademii Ignatianum w Krakowie

11 czerwca 2014 roku w ogrodach jezuickich odbyło się zakończenie roku akademickiego 2013/2014. Ówczesny Rektor Ignatianum ks. prof. dr hab. Henryk Pietras SJ zaprosił wszystkich pracowników akademickich i administracyjnych do wspólnego grillowania.

Wydarzeniu towarzyszył koncert Duetu Kasia & Daniel. Spotkanie było świetną okazją do podsumowania kończącego się roku akademickiego, powspominania, ale też rozmów o wakacyjnych planach. Piękna pogoda, smaczne jedzenie i miła atmosfera sprzyjały nie tylko integracji, ale również relaksowi.

Katarzyna Stępniewska, fot. W. Stępniewski

Duet Kasia & Daniel

Duet wokalistki Katarzyny Stępniewskiej (absolwentka Akademii Ignatianum w Krakowie, aktualnie pracownik uczelni na stanowisku operatora sprzętu nagłaśniającego) i pianisty Daniela Domańskiego. Duet prezentuje znane piosenki w nowych, często zaskakujących aranżacjach. W ich repertuarze są utwory m.in.: Anastaci, George'a Michaela, Arethy Franklin, George'a Bensona, Michaela Jacksona, Hurts, Coldplay, Gotye, Adele, Phila Collinsa, Rihanny, Roxette, Alici Keys, Chaka Khan i wielu innych.

Więcej na: <http://kasiastepniewska.wix.com/kasia>.

Zofijówka najpiękniejsza z najpiękniejszych

Aleksandra **Walczyk**, Biuro Promocji

Willa *Zofijówka* zwyciężyła w konkursie „Kraków – Mój Dom” w kategorii rewaloryzacja.

W maju 2013 roku „Dziennik Polski” wspólnie z Urzędem Miasta Krakowa ogłosiły konkurs „Kraków – Mój Dom”, mający na celu nagrodzenie najlepszych inwestycji oddanych do użytku od dnia 1 marca do 31 marca 2013 roku. Konkurs

Zofijówka, fot. W. Stępniewski

poprzedzony został plebiscytem, w którym krakowianie wyłonili po kilka nowych, zachwycających i zwracających uwagę budynków w naszym mieście. Wśród wybranych obiektów znalazła się również *Zofijówka*, odrestaurowana w ramach projektu „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury dydaktycznej Ignatianum w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013”. Dzięki realizacji wspomnianego projektu, na które złożyły się: wzmocnienie fundamentów, wykonanie izolacji pionowej, odnowienie elewacji, odrestaurowanie płaskorzeźb, sztukaterii i charakterystycznych elementów drewnianych oraz żeliwnych, *Zofijówka* stała się budynkiem w pełni funkcjonalnym, nie tracąc jednocześnie swojego stylu.

To zapewne stało się głównym powodem tego, że *Zofijówka* została nominowana do powyższego konkursu w kategorii rewaloryzacja. O miano „najpiękniejszej” walczyła wspólnie z kamienicą przy ul. Garncarskiej 16 oraz Apteką Pankiewicza przy pl. Bohaterów Getta. *Zofijówka* zwyciężyła jednak bezapelacyjną większością głosów oddawanych drogą tradycyjną oraz SMS-ową. Zwycięstwo potwierdziło również stanowisko kapituły złożonej ze specjalistów z dziedziny architektury i urbanistyki.

Zofijówka jest willą w stylu neorenesansowym, trójkondygnacyjnym budynkiem z gankiem oraz nietypową dla okresu secesji wiedeńskiej wieżyczką. Budowla powstała w 1872 roku dzięki staraniom pierwszego właściciela obiektu, krakowskiego architekta Antoniego Łuszczkiewicza. Własnością jezuitów stała się w 1909 roku. Od tego czasu wykorzystywana była między innymi przez Wydawnictwo WAM, Studio Inigo i Akademię Ignatianum w Krakowie. Dziś pełni funkcje administracyjno-biurowe dla uczelni, mieszcząc archiwum, salę senacką, rektorat oraz biura.

Możesz nas wesprzeć

Fundacja Ignatianum jest organizacją pożytku publicznego, wpisaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem

0000236286.

Jej głównym celem jest wsparcie młodzieży akademickiej w dobrym przygotowaniu się do podjęcia pracy zawodowej, promowanie studenckiej przedsiębiorczości oraz pomoc w rozwoju kariery młodzieży uzdolnionej. Członkom i przyjaciółom Fundacji szczególnie bliskie jest popieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, a zwłaszcza działalności społecznej, kulturalnej, naukowej, oświatowej i sportowej.

Wszystkich, którym los Fundacji Ignatianum i jej podopiecznych jest szczególnie bliski, zachęcamy do przekazania 1% podatku dochodowego lub innej darowizny.

Wystarczy dokonać wpłaty na konto Fundacji:
ING Bank Śląski:
28 1050 1445 1000 0090 3005 8565

Zapowiedzi

- 20–21.10.2014 r. – Ogólnopolska konferencja naukowa: „Edukacja artystyczna – dylematy teorii i praktyki”, Katedra Edukacji Artystycznej, Wydział Pedagogiczny
- 21.10.2014 r. – „Twórcze aspekty dekonstrukcji. W poszukiwaniu doświadczenia metafizycznego i nowego paradygmatu teoretyczności”, Katedra Filozofii Boga i Religii, Wydział Filozoficzny
- 27–31.10.2014 r. – „Ludwig Wittgenstein – Filozof kultury”, Katedra Filozofii Poznania i Kognitywistyki, Ludwig Maximilians Universität, München
- 25.11.2014 r. – Ogólnopolska konferencja naukowa: „Wychowanie dziecka w rodzinie, przedszkolu i szkole”, Katedra Dydaktyki i Katedra Nauk o Rodzinie, Wydział Pedagogiczny
- Od rozpoczynającego się roku akademickiego prace dyplomowe będą sprawdzane przez system antyplagiatowy, działający w oparciu o umowę zawartą z firmą Plagiat.pl

Twarze Ignatianum

Fot. M. Podbielski

Anna Zhyrkova teolog z powołania, filozof z konieczności i kosmopolita z przymusu

Doktor habilitowany, zajmuje się starożytną filozofią grecką, filozofią patrystyczną i bizantyjską, a także wybranymi zagadnieniami z filozofii średniowiecznej i współczesnej filozofii chrześcijańskiej. Szczególnie interesuje ją problem jednostki ludzkiej i jej indywidualności. W filozofii starożytnej skupia się na kwestiach neoplatońskiej oraz stoickiej logiki i semantyki. O sobie jako o nauczycielu akademickim: *Jestem teologiem z powołania, filozofem z konieczności i kosmopolitą z przymusu. Nie wyobrażam sobie uczenia filozofii w oderwaniu od kultury, muzyki, literatury, a nawet mody. Dopiero osadzenie materiału w kontekście kulturowo-obywatelskim pozwala na zrozumienie myśli i intencji filozofa. Uważam, że moim zadaniem jest nie tyle przekazanie wiedzy, ile nauczenie moich studentów, jak tę wiedzę można zdobyć.*

Hobby: szkolenie psów użytkowych.

Artur Kuś **Aleksandra Warchał** najmilsi studenci Krakowa

Wyniki tegorocznych wyborów SuperStudenta oraz Najmilszej Studentki Krakowa podczas Juwenaliów Krakowskich zaskoczyły chyba wszystkich. Pierwszy raz od wielu lat wygrali studenci z jednej uczelni. Laureatami zostali Artur Kuś oraz Aleksandra Warchał – studenci Akademii Ignatianum w Krakowie. On szalony freestylowiec o duszy romantyka, zaś ona wiecznie uśmiechnięta i roztańczona artystka. Razem tworzą tak energiczny duet, że ludzie uśmiechają się na sam ich widok. Para studentów kulturoznawstwa swoją kreatywnością i przebojowością bardzo wysoko postawiła poprzeczkę przyszłorocznym kandydatom.

Fot. W. Majka